

Toezicht op de grond en in de lucht

Inzet drones, ontwikkeling van een nieuw toezichtsinstrument

We kennen elkaar al vele jaren, collega Dirk-Jan Julius en ik. Toen: hij als jonge toezichthouder bij de gemeente Voorst en ik als jonge diender bij het Korps Rijkspolitie, tewerkgesteld op de groep Voorst van het district Apeldoorn. Samen in een pionierstijd milieuonderzoeken uitvoeren. Nu: meer dan 30 jaar later werken we beiden bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). In al die achterliggende jaren hebben we nog regelmatig samen in grote en kleinere milieuonderzoeken meegedraaid. Het meest indrukwekkende was misschien wel het onderzoek naar de milieufraude van het bedrijf Tankercleaning Rotterdam en Amsterdam (TCR/TCA). In de spraakmakende documentaire 'Beerput Nederland' van afgelopen jaar werd dit onderzoek nogmaals uitvoerig tegen het licht gehouden.

Ik ken Dirk-Jan niet anders dan als een warme, sterk gedreven en in z'n vak als toezichthouder zeer gepassioneerde collega. Een echte milieutechneut met veel vakkennis. Die, als hij zich eenmaal vastbijt in een zaak, niet meer zo gauw loslaat. Een echte 'doener' dus, met een voorliefde voor de luchtvaart. Dat hij daar voor een deel uiteindelijk z'n vak van kon maken, laat ik hem in dit artikel graag zelf vertellen.

Dirk-Jan Julius

Loopbaan

"Eind jaren tachtig ben ik, na vier jaar bij TAUW Milieu, als milieu-ambtenaar bij de gemeente Voorst gaan werken. Daar heb ik onder andere als toezichthouder Hinderwet en Wet chemische afvalstoffen gewerkt. Ik heb daar tevens saneringen in eigen beheer en acceptatie afvalstoffen op de gemeentelijke stortplaats gedaan. Omdat op de stortplaats illegaal loodhoudend papierslib gestort was, heb ik Dick Nijhof leren kennen, die toen bij de Rijkspolitie - taakveld milieu - werkte. Gedurende anderhalf jaar hebben wij regelmatig samengewerkt. Dick ging daarna echter bij de Regionale Inspectie Milieuhygiëne Gelderland, van het Ministerie van VROM, werken en zo leek onze samenwerking tot een einde te komen.

Een half jaar later ging ik bij de Hoofd Inspectie Milieuhygiëne van het Ministerie van VROM op de afdeling 'in- uit- en doorvoer van gevaarlijke afvalstoffen' werken. Omdat mijn regio uit de noordelijke en oostelijke provincies bestond en het kantoor gevestigd was bij de Regionale Inspectie Milieuhygiëne Gelderland, kwam ik Dick weer tegen. Door allerlei ontwikkelingen binnen de Inspectie hebben wij daarna regelmatig samengewerkt, onder andere binnen het landelijke Milieu Bijstandsteam (MBT). Dit team ondersteunde de politie regelmatig bij grote milieuonderzoeken.

Omdat het MBT als gevolg van een reorganisatie kwam te vervallen en ik toch graag verder wilde met opsporingsonderzoeken ben ik vanaf 2000 binnen de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de toenmalige VROM-inspectie gaan werken. Daar heb ik acht jaar opsporingsonderzoeken naar ernstige milieudelicten uitgevoerd.

Ik heb daar grootschalige onderzoeken gedaan, onder andere naar de illegale opslag van diermeel, illegaal gebruik van verboden stoffen door een leerlooier, de illegale uitvoer van sterk verontreinigd kunststofafval en de illegale uitvoer van huishoudelijk afval naar Polen.

Na die acht jaar was ik wel weer aan verandering toe. Ik ging werken binnen de VROM-inspectie als toezichthouder/opsporingsambtenaar voor de REACH-regelgeving en de toepassing van biociden. Daarna ben ik geswitcht naar de afdeling Defensie Toezicht. Binnen die afdeling was ik toezichthouder op de omgevingsvergunningen van defensie waarvoor de Minister van VROM het bevoegde gezag is.

Meet en Monstername Team en Inspectie Leefomgeving en Transport

Ongeveer zes jaar geleden ben ik na de fusie van de VROM-inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat tot de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, voor de helft van mijn tijd adviseur/monsternemer geweest voor het Meet en Monstername Team (MMT) van de ILT.

Het MMT wordt als een onafhankelijke afdeling binnen de ILT gezien, die in opdracht van inspecteurs monsters neemt en deze laat analyseren. Het MMT adviseert daarbij over risico's, de wetgeving die op de bemonsteringen van toepassing is en volgens welke normen de monsters genomen en geanalyseerd moeten worden. Het MMT werkt hiervoor ook samen met het NFI, het RIVM en het douanelaboratorium. Het MMT neemt onder andere monsters van gevaarlijke stoffen in vervoer. De ILT is in de wet - voor zowel strafrecht als toezicht - expliciet als enige instantie aangewezen om deze monsters te nemen. Het MMT neemt vrijwel dagelijks monsters van de brandstoffen van zeeschepen om deze op het daarin aanwezige gehalte aan zwavel te controleren.

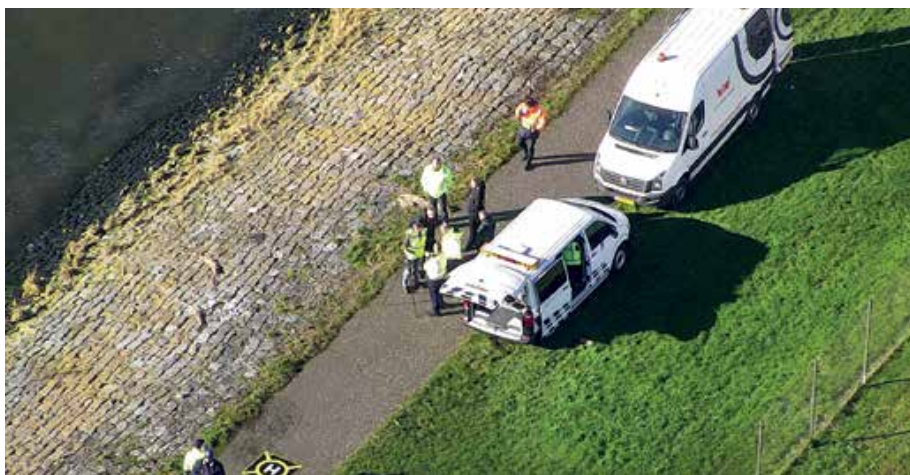
Het MMT neemt onder andere monsters van gevaarlijke stoffen in vervoer

Verder neemt het MMT op alle regelgeving waarvoor de ILT bevoegd gezag is monsters, zoals onder andere monsters van water, bodem, bouwstoffen, afvalstoffen en gassen, waaronder koelgassen.

Drones voor inspecties

Omdat ik in mijn vrije tijd modelbouwer ben en altijd geïnteresseerd was in op afstand bestuurbare vliegtuigen, kwam ik ook in aanraking met drones. Met mijn privé drone heb ik voor het MMT toen een aantal tests op een bedrijfsterrein uitgevoerd en daarbij werd duidelijk welke mogelijkheden een drone als toezichtinstrument heeft. Na een korte pilot heb ik deze ervaringen ook binnen de dienst kenbaar kunnen maken. Hierdoor werd mij de mogelijkheid geboden om drones voor inspecties van de ILT in te gaan zetten.

Met mijn privé drone heb ik voor het MMT toen een aantal tests op een bedrijfsterrein uitgevoerd

De naam van het team dat momenteel drones voor inspecties door de ILT inzet is "ILT Aerosensing". ILT Aerosensing beschikt nu over een handboek en een ROC (Remotely piloted aircraft system, Operation Certificate). Een ROC is feitelijk de vergunning voor het vliegen met drones tot een maximale afstand van 500 meter horizontaal ten opzichte van de piloot en een maximale hoogte van 120 meter verticaal. Daarbij moet de drone altijd in het zicht van de piloot zijn. VLOS (Vertical Line Of Site) wordt dat genoemd. Voor de regelgeving in Nederland wordt een drone in goed Nederlands "RPAS" (Remotely Piloted Aircraft System) genoemd. In de spreektaal blijft het gewoon drone.

Nu wordt door ILT Aerosensing hard gewerkt aan het verkrijgen van aanvullende ontheffingen. Dit maakt het mogelijk om bijvoorbeeld boven en nabij gebouwen te kunnen vliegen, boven het spoor onderzoek te doen en boven wegen te mogen vliegen. De drones worden door ILT Aerosensing ingezet voor toezicht en opsporing. Op dit moment bestaan er vanuit de luchtvaartwetgeving geen hindernissen voor deze vorm van toezicht en/of opsporing. Overheidsinstanties moeten wel over de juiste vergunning, ontheffingen en opgeleide en getrainde piloten beschikken.

De regels voor het toezicht vloeien voort uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) waarin - kort door de bocht - is opgenomen dat een toezichthouder iedere plaats

De drone moet altijd in het zicht van de piloot zijn

mag betreden. In de Awb is niet bepaald dat het luchtruim boven een inrichting daarvan is uitgesloten. Daarbij houden wij er wel rekening mee dat er in de tijd dat deze bepaling werd vastgesteld nog geen drones werden ingezet door toezichthouders.

Meestal is het voor een controle van een bedrijfsterrein niet nodig om boven de inrichting te vliegen maar kunnen van de zijden van de inrichting uitstekende opnamen worden gemaakt. Voor opsporing is er sprake van het inzetten van een technisch hulpmiddel. Om zeker te zijn dat de opnamen met de drone ook rechtmatig bewijs opleveren, is het verstandig om vooraf toestemming van een Ovj te hebben. De rechtmatigheid van bijvoorbeeld foto-opnamen en filmopnamen kan nog tot jurisprudentie leiden.

ILT Aerosensing beschikt op dit moment over drie volledig opgeleide piloten, vier drones en vier observers/pay loaders. Omdat de piloot tijdens het vliegen zijn ogen op de drone moet houden is hij beperkt in zijn waarneming van de omgeving.